

Yttrande över promemorian Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi

Ärendet

Promemorian "Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi" är ett förslag från Klimat- och näringslivsdepartementet som syftar till att implementera det reviderade förnybartdirektivet (RED III) i svensk rätt, med fokus på att snabba upp och effektivisera tillståndprocesserna för förnybar energi.

Promemorian, som skickades ut på remiss i april 2025, innehåller lagförslag som ska se till att Sverige uppfyller EU:s krav, bland annat genom att fastställa tidsgränser för handläggning av tillståndsansökningar.

Lysekils kommun är en av de instanser som har bjudits in för att lämna sina synpunkter.

Promemorian innehåller förslag på lagändringar för att:

- Genomföra EU-direktivets bestämmelser om tillståndsförfaranden för förnybar energi.
- Förenkla och förtydliga reglerna för miljöbedömningar.

De huvudsakliga förslagen är:

1. **Tidsfrister för tillståndsprövning**
Handläggningstider för ärenden om förnybar energi begränsas till mellan en månad och tre år, beroende på anläggningstyp.
2. **Större vikt åt förnybar energi i miljöbedömningar**
Förnybara energiprojekt ska ges större tyngd vid bedömningar enligt 7 kap. miljöbalken, särskilt när det finns ett allt överskuggande allmänintresse.
3. **Förenklad miljöbedömning**
En specifik miljöbedömning för ett projekt ska bara behöva göras en gång, även om projektet prövas enligt flera olika lagar (exempelvis lagen om Sveriges ekonomiska zon, naturgaslagen med flera).
4. **Förbättrat underlag vid avgränsningssamråd**
Nya regler ska säkerställa bättre beslutsunderlag inför samråd, och detta gäller alla typer av verksamheter, inte bara förnybar energi.

De föreslagna lagändringarna föreslås träda i kraft den **1 januari 2026**.

Förvaltningens yttrande

Lysekils kommun ställer sig bakom förslaget att skapa förutsättningar för att öka energiproduktion och mineralutvinning inom Sverige för att möjliggöra industrins

omställning. Lysekils kommun vill dock lämna följande synpunkter på remissen.

Tidsfrister för tillståndsprövning

Förslagen om kortare tidsfrister kan innebära snabbare handläggning i aktuella ärenden, men innebär också påfrestningar på kommunen arbete. Utifrån att det är viktigt att hantera ärende på ett sätt som ger en god kvalitet är det viktigt att kommunerna ges tillräcklig tid och underlag för beslut. Detta gäller särskilt för ärenden som kräver behandling i kommunfullmäktige eller kommunal nämnd enligt politiskt beslutade riktlinjer.

Handläggnings- och beslutstider på cirka en månad eller kortare förutsätter att ärendena kan hanteras på delegation i kommunen och därmed inte lyfts till politisk nämnd. För att möjliggöra beslut i nämnd avseende ärenden av mer principiell beskaffenhet, såsom krävs enligt kommunallagen, behöver det framgå av författningstexten eller författningskommentaren att dessa situationer kan utgöra sådana synnerliga skäl att längre tid kan godtas.

Lysekils kommun ser förslaget om ett tyst godkännande efter fyra veckor för solenergianläggningar som problematiskt. Detta riskerar att påverka kommunernas övriga arbete.

Lysekils kommun bedömer också att förslaget kommer att innebära en prioritering av vissa ärenden, vilket i sin tur då går ut över annan handläggning. Detta kan också innebära ökade kostnader för kommunerna.

16.6 Konsekvenser för miljön

Under avsnittet står bland annat:

Förslagen innehåller samtidigt en sänkt ambitionsnivå för artskyddet och för vattenkvaliteten när det ställs mot utbyggnad av förnybar energiproduktion. Och effekterna av de ändrade reglerna för hur prövningen ska gå till och införandet av kortare tidsfrister är svåra att bedöma på förhand.

Förvaltningen vill kopplat till stycket ovan lyfta följande synpunkter:

- En sänkt ambitionsnivå för artsskyddet kan leda till en ännu större förlust av biologisk mångfald. När livsmiljöer för djur och växter förstörs försvagas den biologiska mångfalden, vilket hotar de ekosystemtjänster vi är beroende av – såsom frisk luft, mat och rent vatten. Biologisk mångfald är grunden för fungerande ekosystem. Enligt EU:s strategi för biologisk mångfald till 2030 ska naturen skyddas och ekosystemens försämring vändas.
- Biologisk mångfald bidrar också till resilienta ekosystem, som i sin tur hjälper till att buffra effekterna av extrema väderhändelser – något som blir allt vanligare i ett förändrat klimat.

Dnr
SBN 2025-000172

- En sänkt ambitionsnivå för vattenkvaliteten kan leda till förlust av biologisk mångfald och i värsta fall ekosystemkollaps, med konsekvenser som är svåra att förutse.
- Att sänka ambitionerna för vattenkvaliteten strider mot EU:s vattendirektiv, där kommunerna är skyldiga att arbeta för att uppnå god vattenstatus.

Förvaltningen ser positivt på att tillståndsförfaranden för förnybar energi effektiviseras i den mån det är möjligt, men ser att det inte bör göras på bekostnad av artskydd eller vattenkvalitet.

Måns Werner
Samhällsbyggnadschef

Linnea Lämås
Miljö- och klimatstrateg

Beslutsunderlag

- Remissmissiv Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi
- Promemoria Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi

Beslutet skickas till

Regeringskansliet
Samhällsbyggnadsförvaltningen